

prof. JUDr. Pavel Šámal, Ph.D.
PŘEDSEDA NEJVYŠŠÍHO SOUDU

Zin 81/2019-52

ROZHODNUTÍ

Předseda Nejvyššího soudu prof. JUDr. Pavel Šámal, Ph.D., rozhodl jako nadřízený orgán podle § 16 odst. 3 ve spojení s § 20 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, o odvolání žadatele **Mgr. Dušana Dvořáka**, nar. 12. 1. 1962, adresa Ospělov 6, 798 55 Ludmírov (dále jen „žadatel“), proti rozhodnutí vedoucího oddělení styku s veřejností Nejvyššího soudu (dále též „orgán prvního stupně“), ze dne 13. 6. 2019, ve věci žádosti o poskytnutí informace ze dne 30. 5. 2019, sp. zn. Zin 81/2019,

takto:

Odvolání žadatele se podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, **zamítá** a rozhodnutí vedoucího oddělení styku s veřejností Nejvyššího soudu ze dne 13. 6. 2019, č. j. Zin 81/2019-14, **se potvrzuje**.

Odůvodnění:

I. Předchozí průběh řízení

I.1 Žádost o informace

Žadatel podáním ze dne 30. 5. 2019 na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“), požádal o poskytnutí následujících informací

1. Je třeba čl. 267 odst. 3 Smlouvy o fungování EU vykládat v tom smyslu, že brání v postupu Nejvyššího soudu, který odmítá svolit položit předběžné otázky Soudnímu dvoru Evropské unie ve věci nevyvahatelnosti ustanovení zákona o návykových látkách ve věci výroby konopí dle novely § 8 odst. 1 zákonem č. 141/2009 Sb., a to na základě tvrzení Nejvyššího soudu (č. j. 8 Tdo 1231/2011, 6 Tdo 1493/2014, 11 Tdo 181/2015, 6 Tdo 323/2016, 11 Tdo 1499/2017, 11 Tdo 61/2018, 11 Tdo 426/2018 a 11 Tdo 1455/2018), že daný zákon transponuje předpisy Evropského společenství, konkrétně nařízení ES, které se ovšem transponovat nesmí?

2. Musejí být ustanovení článků 28, 29, 30 a 32 SFEU, nařízení č. 1307/2013 (pozn. č. 2) č. 1308/2013 (pozn. č. 3) vykládány v tom smyslu, že odchýlná ustanovení zavedená vyhláškou ze dne 22. srpna 1990 tím, že pěstování konopí, jeho průmyslové zpracování a jeho uvádění na trh omezují pouze na vlákna a semena, stanoví omezení, které není v souladu s právem Společenství [unijním právem].

3. Je třeba čl. 5 směrnice 20105/1535 ve světle skutečnosti, že Soudní dvůr v rozsudku ve věci C-144/16 Município de Palmela upřesnil, že se nevymahatelnost neoznámeného technického předpisu vztahuje jen na dotčené technické předpisy a nikoliv na celý právní předpis, vykládat v tom smyslu, že české soudy musí aplikovat zákon č. 50/2013 Sb. v části, ve které přiznává návěťím § 24a zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách právo na pěstování konopí za léčebnými účely, a nemohou nevymahatelnost daných technických předpisu de facto odmítat s argumentací, že aplikují ustanovení zákona o návykových látkách, která zakazují pěstování a nakládání s konopím přijata před vstupem České republiky do EU?

4. Představují ust. §24a a § 24b zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a dále ust. § 79a zákona č. 378/2007 Sb., o léčivech tím, že upravují distribuci konopí pro léčebné účely a v této souvislosti požadují, že 1) pěstovat konopí pro léčebné použití může jen osoba, které byla k této činnosti udělena licence Státním ústavem pro kontrolu léčiv, 2) veškeré vypěstované konopí pro léčebné použití bylo předáno Státnímu ústavu pro kontrolu léčiv, a 3) takto vypěstované konopí bylo výlučně přes lékárny dodáno nemocným na základě 4) lékařského předpisu, technické předpisy ve smyslu čl. 1 odst. 1 písm. f) směrnice 20152/1535 (dříve směrnice 98/34/ES) a jsou tudíž s ohledem ke skutečnosti, že nebyly oznámeny Evropské komisi v souladu s čl. 5 a 6 směrnice 2015/1535, nevymahatelné vůči jednotlivci, který se jejich nevymahatelnosti dovolává, a to ve smyslu rozsudku Soudního dvora EU ve věci C-194/94 CIA Security International, bod 55?

5. Představuje ust. § 5 odst. 5 zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách tím, že jeho novelizací zákonem č. 50/2013 Sb. byl stanoven pro zacházení s konopím k účelům výzkumným (pokusnictví) a národohospodářským (průmysl) poprvé limit obsahu látek ze skupiny tetrahydrokanabinolů, a to ve výši 0,3 % THC, technický předpis ve smyslu čl. 1 odst. 1 písm. f) směrnice 2015/1535, a je tudíž s ohledem ke skutečnosti, že dané ustanovení nebylo oznámeno Evropské komisi v souladu s čl. 5 a 6 směrnice 2015/1535, nevymahatelné ve smyslu rozsudku Soudního dvora EU ve věci C-194/94 CIA Security International, bod 55?

6. Představuje ust. § 15 písm. e) zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách tím, že zákonný režim izolace látek z konopí k účelům výzkumným a terapeutickým přešel od režimu, kdy nebylo možné tuto činnost provádět, na režim, kdy toto možné je, a to na základě zákona č. 50/2013 Sb., kterým se změnil zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, technický předpis ve smyslu čl. 1 odst. 11 směrnice 98/34/ES s přihlédnutím ke skutečnosti, že i alternativní či liberálnější režim představuje dle rozsudku Soudního dvora ve věci C-273/94 Komise proti Nizozemsku technický předpis, a je tudíž s ohledem ke skutečnosti, že dané ustanovení nebylo oznámeno Evropské komisi v souladu s čl. 5 a 6 směrnice 2015/1535, nevymahatelné ve smyslu rozsudku Soudního dvora EU ve věci C-194/94 CIA Security International, bod 55?

7. Představuje ust. § 29 zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách tím, že zákonný režim pěstování konopí k účelům výzkumným (pokusnictví) a národohospodářským (průmysl) přešel od režimu, kdy bylo možné pěstovat konopí bez hlášení úřadům a bez existence metodické normy pro kvantitativní určení obsahu delta-9-tetrahydrokannabinolu v odrůdách konopí (viz otázka č. 2 níže), na režim, kdy je možné pěstovat konopí bez hlášení úřadům a bez existence metodické normy pro kvantitativní určení obsahu delta-9-tetrahydrokannabinolu v odrůdách konopí, ale pouze na pěstební ploše do 100 m²/osobu, a to na základě zákona č. 362/2004 Sb., kterým se změnil zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, technicky předpis ve smyslu čl. 1 odst. 1 písm. f) směrnice 2015/1535, a je tudíž s ohledem ke skutečnosti, že dané ustanovení nebylo oznámeno Evropské komisi v souladu s čl. 5 a 6 směrnice 98/34/ES, nevymahatelné ve smyslu rozsudku Soudního dvora EU ve věci C-194/94 CIA Security International, bod 55?

8. Je třeba v roce 2009 novelizované nařízení Komise (ES) k určení omamných a neomamných odrůd konopí „Metodou společenství pro kvantitativní určení obsahu delta-9-tetrahydrokannabinolu v odrůdách konopí“ č. 1122/2009 (příloha č. 1) ze dne 30. listopadu 2009 vykládat v tom smyslu, že brání ve stanovení jiných metod pro měření obsahu delta-9-tetrahydrokannabinolu v odrůdách konopí ke zjištění omamnosti odrůdy, než je metoda uvedená v citovaném unijním předpisu?

9. Představuje ust. § 8 odst. 1 zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách tím, že zákonný režim přešel od režimu, kdy není nárok na vydávání povolení k zacházení s návykovými látkami, na režim, kdy takový nárok je daný, a to na základě zákona č. 141/2009 Sb., kterým se změnil zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, technický předpis ve smyslu čl. 1 odst. 1 písm. f) směrnice 2015/1535, a je tudíž s ohledem ke skutečnosti, že dané ustanovení nebylo oznámeno Evropské komisi v souladu s čl. 5 a 6 směrnice 98/34/ES, nevymahatelné ve smyslu rozsudku Soudního dvora EU ve věci C-194/94 CIA Security International, bod 55?

10. Je třeba čl. 34 Smlouvy o fungování EU vykládat v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, jako je zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech, zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a vyhláška č. 221/2013 Sb., neboť tyto vnitrostátní právní předpisy stanoví požadavky na jakost léčebného konopí, které je méně vhodné pro léčebné použití než jiné odrůdy konopí včetně zcela neomamných odrůd konopí a neomamných metod aplikace omamného konopí, jejichž léčebné použití je naopak zakázáno?

11. Je třeba čl. 34 Smlouvy o fungování EU ve světle skutečnosti, že Soudní dvůr v rozsudku ve věci C-137/09 Josemans explicitně uznal přípustnost používání omamných látek, jako je konopí, k léčebným a výzkumným účelům, vykládat v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, která umožňuje použití pouze takového léčebného konopí, které slouží primárně k omámení, a pod hrozbou trestní sankce zakazuje pěstování, výzkum a užívání jiných odrůd konopí vhodnějších k léčebnému použití?

12. Je třeba čl. 34 Smlouvy o fungování EU vykládat v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, jako je zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech, zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a vyhláška č. 236/2015 Sb., neboť tyto vnitrostátní právní předpisy

stanoví požadavky na způsoby zpracování léčebného konopí, které je prokazatelně méně účinné pro léčebné použití pro celou řadu nemocí, a to jak z hlediska jakosti (složení), tak způsobu použití (metody zpracování a podání) a de iure zakazuje vyrábět léčebné produkty jak z omamných, tak neomamných odrůd konopí a používat neomamné metody aplikace omamného konopí?

13. Je třeba čl. 9 směrnice 98/34/ES vykládat v tom smyslu, že brání v použití naléhavé procedury dle odst. 7 uvedeného ustanovení v případě vnitrostátní úpravy, jako je vyhláška č. 221/2013 Sb., kterou se stanovují podmínky pro předepisování, přípravu, výdej a používání individuálně připravovaných léčivých přípravků s obsahem konopí pro léčebné použití, jejímž prostřednictvím jsou stanoveny požadavky na jakost léčebného konopí a další požadavky na toto zboží?

I.2 Postup a rozhodnutí orgánu prvního stupně

Orgán prvního stupně rozhodnutím ze dne 13. 6. 2019, č. j. Zin 81/2019-14, žádost žadatele podle § 15 odst. 1 ve spojení s § 2 odst. 4 informačního zákona odmítl, když dospěl k závěru, že se jedná o požadavek na sdělení názoru povinného subjektu.

I.3 Odvolání žadatele

Žadatel reagoval na rozhodnutí o odmítnutí žádosti odvoláním doručeným do datové schránky Nejvyššího soudu dne 27. 6. 2019, kterým zároveň brojí proti rozhodnutí o odmítnutí jiné žádosti vedené pod sp. zn. Zin 82/2019. Ve vztahu k žádosti vedené pod sp. zn. Zin 81/2019 žadatel uvádí, že zodpovězení jím položených otázek rozhodně nelze posuzovat jako vytváření nových informací, neboť je to soud, kdo má a měl ve smyslu civilního, správního a trestního práva a práva Evropské unie podle čl. 267 Smlouvy o fungování Evropské unie tyto otázky předložit Soudnímu dvoru Evropské unie, když na ně Nejvyšší soud neumí odpovědět. Současně žadatel nadřízenému orgánu ve svém odvolání navrhl, aby otázky, které tvoří obsah jeho žádosti, předložil jako předběžné otázky Soudnímu dvoru Evropské unie.

II. Odvolací přezkum

Podle § 20 odst. 4 písm. a), písm. b) informačního zákona se pro rozhodnutí o odmítnutí žádosti a pro odvolací řízení použijí ustanovení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“); dále se při postupu podle tohoto zákona použijí ustanovení správního řádu o základních zásadách činnosti správních orgánů, ustanovení o ochraně před nečinností a ustanovení § 178 správního řádu.

Podle § 89 odst. 2 správního řádu odvolací správní orgán přezkoumává soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Správnost napadeného rozhodnutí přezkoumává jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání, jinak jen tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem. K vadám řízení, o nichž nelze mít důvodně za to, že mohly mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy, popřípadě na jeho správnost, se nepřihlíží; tímto ustanovením není dotčeno právo na náhradu škody způsobené nesprávným úředním postupem.

Podle § 16 odst. 2 informačního zákona povinný subjekt předloží odvolání spolu se spisovým materiálem nadřízenému orgánu do 15 dnů ode dne doručení odvolání. Orgán prvního stupně poté, co neshledal důvod pro postup podle § 87 správního řádu, předložil dne 1. 7. 2019 odvolání předsedovi Nejvyššího soudu, který rozhodl jako nadřízený orgán ve smyslu ustanovení § 20 odst. 5 informačního zákona.

Nadřízený orgán předně konstatuje, že odvolání bylo podáno žadatelem jakožto osobou oprávněnou, včas a ve lhůtě podle § 16 odst. 1 informačního zákona ve spojení s § 83 odst. 1 správního řádu.

Nadřízený orgán na základě žadatelem podaného odvolání podle § 89 odst. 2 správního řádu ve lhůtě podle § 16 odst. 3 informačního zákona přezkoumal odvoláním napadené rozhodnutí včetně řízení, jež mu předcházelo, a to v rozsahu námitek uvedených v odvolání. Po přezkoumání spisového materiálu, který považuje za dostatečný, a neopatřoval si tak další podklady pro rozhodnutí, dospěl nadřízený orgán k následujícím závěrům.

V odvolání žadatele identifikoval nadřízený orgán námitku, podle které se v případě požadovaných informací nejedná o požadavek na vytvoření nové informace, neboť požadované informace má mít Nejvyšší soud k dispozici, a pokud je nemá, má za účelem jejich získání položit příslušné předběžné otázky k Soudnímu dvoru Evropské unie.

Nadřízený orgán dospěl po prostudování spisového materiálu k názoru, že odvolání žadatele není důvodné. Nadřízený orgán sdílí názor orgánu prvního stupně, že žadatel se nyní projednávanou žádostí o informace domáhá sdělení právního názoru na žadatelem předložené otázky týkající se konopí, resp. požaduje výklad příslušných předpisů vnitrostátního a evropského práva a některých soudních rozhodnutí (viz např. formulace otázek 1., 2., 3. atd., ve kterých se žadatel výslovně dotazuje, jakým způsobem je třeba ten který předpis vykládat). Nadřízený orgán přitom již v minulosti žadateli opakovaně sdělil, že výkladu právních předpisů se nelze domáhat prostřednictvím žádosti podle informačního zákona, když výklad a následná aplikace práva náleží výlučně soudu (popř. jinému orgánu k tomu oprávněnému) v daném konkrétním řízení (např. civilním nebo trestním), ve kterém je rozhodováno o právech a povinnostech účastníků tohoto řízení. Informační zákon ostatně výslovně v ustanovení § 2 odst. 4 stanovuje, že povinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací. V nyní projednávaném případě není pochyb o tom, že odpověď na žadatelem předložené otázky by znamenala sdělení právního názoru Nejvyššího soudu, přičemž lze očekávat, že žadatel by se takto získanou informací snažil využít v jiných řízeních, ve kterých vystupuje jako účastník. Tím by ze strany správy soudu, která je příslušná k vyřizování žádostí o informace, došlo k nepřipustnému zásahu do nezávislého soudního rozhodování.

Pokud jde o požadavek na položení žadatelem uvedených otázek coby předběžných otázek k Soudnímu dvoru Evropské unie, nadřízený orgán již v minulosti (při vyřizování odvolání žadatele ve věci žádosti vedené pod sp. zn. Zin 59/2019) žadatele upozornil na to, že předběžnou otázku k SD EU může soud předložit pouze v řízení o určité záležitosti, pro jejíž vyřešení je třeba vyložit buď smlouvy (primární právo EU), nebo platnost a výklad

aktů přijatých orgány, institucemi nebo jinými subjekty EU (sekundární právo EU), a že je tedy vyloučeno, aby předběžná otázka byla položena mimo konkrétní soudní řízení, v němž vyřešení této předběžné otázky předchází vydání meritorního rozhodnutí, tedy např. v režimu poskytování informací podle informačního zákona.

III. Rozhodnutí nadřízeného orgánu

Nadřízený orgán přezkoumal rozhodnutí orgánu prvního stupně a řízení, které mu předcházelo, v rozsahu námitek žadatele, které uplatnil ve svém odvolání, a neshledal žádný důvod pro zrušení či změnu napadeného rozhodnutí.

S ohledem na výše uvedené dospěl nadřízený orgán k závěru, že žadatelovo odvolání není důvodné, proto jej podle § 90 odst. 5 správního řádu zamítl a odvoláním napadené rozhodnutí orgánu prvního stupně potvrdil, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí není podle § 91 odst. 1 správního řádu odvolání přípustné.

V Brně dne 4. 7. 2019

prof. JUDr. Pavel Šámal, Ph.D., v. r.
předseda Nejvyššího soudu

Za správnost vyhotovení: Bc. Ivana Čechovská